

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2873/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.247/2024/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi személy indítványozó jogi képviselője útján (Dr. Béla Bálint Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Béla Bálint) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.247/2024/8. számú ítélete és a Fonyódi Járásbíróság 35.P.20.359/2022/47/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló jogvita a következők szerint foglalható össze. Az indítványozó 2012. október 15. napján adásvétel címén szerzett meg Balatonlellén egy ingatlant, amely határos egy ténylegesen strandként funkcionáló Balaton-parti közparkkal. 2014-ben peres eljárást kezdeményezett az önkormányzat ellen birtokháborítás megszüntetése iránt, arra hivatkozva, hogy a közpark területén nagyszámú autó parkol, a nagy gépkocsiforgalom pedig elviselhetetlen port eredményez. A peres felek egyezséget kötöttek, amelyben az alperes vállalta, hogy oszlopok és behajtani tilos tábla kihelyezésével akadályozza meg azt, hogy a strandra gépjárművel behajtsanak. Vállalt kötelezettségét az alperes nem teljesítette, így a indítványozó végrehajtást kezdeményezett.
- [3] 2019-ben az indítványozó újabb pert indított, arra hivatkozva, hogy az alperes az egyezségben foglaltakat nem teljesítette, a végrehajtás pedig nem vezetett eredményre. Ekkor a felek ismét egyezséget kötöttek, amelynek keretében az alperes ismét vállalta – ezúttal elhelyezkedésüket pontosabban és széleskörűbben meghatározva – forgalomkorlátozó oszlopok elhelyezését, emellett pedig a murvás

útburkolat kőzúzalékra való cseréjét, valamint azt, hogy érvényt szerez a behajtani tilos táblának. Ezt követően teljesítés elmaradása miatt az indítványozó ismét végrehajtást kezdeményezett, amely alapján végrehajtási eljárás folyik.

- [4] 2022-ben az indítványozó ismét pert indított azzal, hogy az alperes vállalt kötelezettségét végrehajtási eljárásban sem lehetett kikényszeríteni, az alperes nem tesz eleget kötelezettségének. Keresetlevelében kérte a bíróságot, hogy kötelezze az alperest egymástól 75 cm távolságra bebetonozott talpú acéloszlopok elhelyezésére. Hivatkozott arra is, hogy a helyi építési szabályzat szerint a közparkban parkoló nem létesíthető, illetve, hogy a végrehajtás során nem történt végrehajtási cselekmény.
- [5] A Fonyódi Járásbíróság a 2023. szeptember 18. napján kelt, 35.P.20.359/2022/47/I. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság megállapította, hogy az ingatlan vásárlásakor a közlekedés rendje már kialakult volt, az indítványozó tisztában volt a terület helyi adottságaival. Megállapította ugyanakkor, hogy a közrend fenntartása generálisan az alperes feladata, amellyel összefüggésben mulasztás terheli, amely alapján az indítványozó birtokháborítással kapcsolatos kereseti jogalapja fennáll. Ezt követően azt vizsgálta, hogy az alperes ezen jogszabályellenes magatartása eléri-e a szükségtelen zavarás mértékét, amely megalapozza a birtokvédelmet. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a pihenéshez való jog gazdasági társaság esetében nem értelmezhető, az indítványozó társaság működésének zavarását pedig nem látta bizonyítottnak. A felek érdekeinek összevetése kapcsán aránytalan korlátozásnak látta a bíróság a bebetonozott fix oszlopok kihelyezését, tekintettel arra, hogy az indítványozó törvényes képviselője évente csupán másfél-két hónapot tartózkodik a helyszínen, míg a vendéglátóhelyek és a környéken élők életét az oszlopok egész évben meghatároznák. Ezekre, valamint helyszíni szemlére és az indítványozó előzetes ismereteire alapozva a bíróság azt állapította meg, hogy a zavarás a szükségtelen mértéket nem érte el.
- [6] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Kaposvári Törvényszék a 2024. július 4. napján kelt, 1.Pf.20.247/2024/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A járásbíróság érvelését kiegészítette azzal, hogy a birtoksértő magatartással kapcsolatban korábbi eljárásban már egyezségben rendezték a birtokháborítás megszüntetése iránti intézkedéseket, amelyek következtében az indítványozó szerint is jelentősen csökkent a járműforgalom. A jelen ügyben benyújtott kereseti kérelmében azonban a törvényszék szerint a korábbiakhoz képest olyan további korlátozásokat kért az indítványozó, amelyek olyan mértékben és olyan nagyságú területen korlátoznák saját ingatlana használata érdekében a közterület használatát, amely más érintettek jogát közvetlenül és nagymértékben befolyásolja, korlátozza. Megjegyezte továbbá, hogy a sérelmezett hatás más módon is kivédhető, mint a korábbi határozatok végrehajtásával vagy a murvás út szilárd burkolatúra cserélésével.

- [7] 1.2. Az indítványozó a törvényszék ítéletének meghozatalát követően az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Fonyódi Járásbíróság és a Kaposvári Törvényszék ítéleteinek megsemmisítését. A hiánypótlási felhívás nyomán kiegészített indítványában kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.
- [8] Az indítványozó szerint azzal, hogy a bíróság indokolásában nem vett figyelembe az indítványozó által fontosnak tartott jogszabályhelyeket [különösen a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ), valamint a helyi építési szabályzat egyes rendelkezéseit] a zavarás szükségtelenségének megállapítása körében, sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból levezetett hatékony bírói jogvédelem elve, mivel a bírónak a határozatát a jogszabályok szerint kell meghoznia. Az indítvány szerint meg kellett volna indokolnia a bíróságnak, hogy miért nem alkalmazza ezen jogszabályi rendelkezéseket, ezt azonban nem tette meg, így sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból levezetett indokolt bírói döntéshez való joga. Álláspontja szerint sérti továbbá tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, illetve az annak részét képező pártatlan bíróhoz való jogot az, hogy a másodfokú eljárásban nem hallgatta meg a bíróság az indítványozó ügyvezetőjét, valamint az, hogy a tanácsvezető bíró az indítványozó szerint személyeskedő hangvételű megjegyzést tett. Azt is állította, hogy a támadott bírói döntés azon fordulata, miszerint végrehajtás keretében el lehet érni a kívánt eredményt, sérti tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, illetve a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező észszerű időn belül történő elbíráláshoz való jogát, mivel álláspontja szerint a végrehajtás nem működik, mert 4 és fél év alatt nem vezetett eredményre. Végezetül azt is állította, hogy a bíróságok jogértelmezése felülmérlegeli a törvényben rögzített szabálysértési kategóriákat, mellőzhetővé teszi a kismértékű szabálysértések elleni fellépést, továbbá megnyitja az utat az előtt, hogy a KRESZ táblákat figyelmen kívül lehessen hagyni, valamint, hogy a bírói mérlegelés körében ne kelljen figyelembe venni a hatályos jogot, így megkérdőjelezve a jogállamiságot is.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.
- [10] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő 60 napon belül nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].
- [11] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az

indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*) pont]. Az indítvány a XXIV. cikk (1) bekezdés és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont]. Ugyanakkor az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak {3273/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [39]}, ezért ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja előírásainak.

- [12] Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont]. Az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó hatékony bírói jogvédelem elve, illetve az indokolt bírói döntéshez való jog vonatkozásában tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Ugyanakkor az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből következő pártatlan bíróhoz való jog, valamint észszerű időn belül történő elbíráláshoz való jog állított sérelmével kapcsolatban mindösszesen arra szorítkozott, hogy az általa felvázolt történeti tényállás egyes elemeit összefüggésbe hozta a vonatkozó alaptörvényi rendelkezésekkel. Azt azonban nem támasztotta alá alkotmányjogilag értékelhető indokolással, hogy miért sérültek ezek a rendelkezések. Mindezek alapján ezek az indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontja előírásainak.
- [13] Az indítvány egyebekben – Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető [Abtv. 27. §]. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz.
- [14] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróságnak a XXVIII.

cikk (1) bekezdésével kapcsolatos, részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.

- [16] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. E körben ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}. Az indokolási kötelezettségből azonban nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó nem osztja az eljáró bíróság jogértelmezését, illetőleg nem tartja kellően részletesnek a bírói döntés indokolását, az indokolási kötelezettség követelményével összefüggésben még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [17] Jelen esetben az indítványozó a hatékony bírói jogvédelem elve, valamint az indokolt bírói döntéshez való jog állított sérelmére irányuló érvelésében valójában azt kifogásolta, hogy a bíróság szerinte helytelen módon és eszközökkel értékelte a birtok használatában történő zavarás mértékét, így helytelenül jutott arra, hogy az a szükségtelenség szintjét nem érte el. E mérték meghatározásakor az indítványozó szerint szükségszerű lett volna egyes olyan jogszabályi rendelkezések vizsgálata, amelyet a bíróságok sem első-, sem másodfokon nem vizsgáltak. A bíróságok ugyanakkor a hivatkozott ítéleteikben a bírói gyakorlatban kimunkált módszerre hivatkozva, döntésüket annak mentén indokolva ítélték meg a zavarás mértékét, amelynek eredményeként arra jutottak, hogy az nem minősül szükségtelen

zavarásnak. A birtokháborítási ügyek azon kérdése, hogy milyen módszer alapján kell megállapítani a zavarás szükségtelen mértékét és milyen eredményre kell jutni ez alapján, szakjogi, nem pedig alkotmányjogi kérdés. Ekként az, hogy mely jogszabályok rendelkezései vagy milyen bírói gyakorlat alapján jut eredményre e folyamat során a bíróság, szakjogi kérdés.

- [18] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által előadott érveléssel kapcsolatban azt állapította meg, hogy az valójában az ügyében meghozott, az indítványozó számára sérelmes bírósági döntéssel szembeni törvényességi, szakjogi és nem pedig alkotmányossági kifogásokat fogalmaz meg, ez azonban kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén, hiszen következetes gyakorlata szerint csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, az alapul fekvő konkrét ügy szakjogi kérdésében nem dönthet.
- [19] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa a sérelmezett döntéssel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [20] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. január 13.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró